

Kedves Testvérek!

Először is vegyük ki a saját szemünkből a gerendát. Ezt mondja Jézus, erről szeretnék most beszélni, egy sajátos kísérletet téve arra, hogy gondolatokat, megfogalmazott ítéleteket, szempontokat fogalmazzak meg azzal összefüggésben, hogy hogyan lehetséges az, hogy kiszedjük a saját szemünkből a gerendát. Arról beszélni, hogy hogyan fedezhetjük föl, láthatjuk meg a saját szemünkben a gerendát, és azután hogyan állhatunk neki azt kiszedni.

Mi a föltétele annak, hogy mi egyáltalán, hogy egy helyes önismeretre vagy keresztény önismeretre jussunk. Amely önismeretben képesek vagyunk meglátni a saját szemünkben a gerendát? Szükséges annak a gyakorlata, hogy egy külső pontból önmagunkra, nézzünk. Az önismeret, amely által egyáltalán a gerendát megláthassam, ennél egy picit még árnyaltabb. Ugyanis nem elégséges egyetlen külső pontot fölvennünk, ahonnan magunkra tudunk látni, látni magunkat, látni megfogalmazott kijelentéseinket, vagy látni a cselekvésünket, hanem még egy harmadik pontra is szükségünk van. Mert a harmadik pontból tudjuk látni azt, ahogyan zajlik ez a folyamat egy külső pont és önmagam észlelése között. Ugyanis az, ahogyan föl vesszük ezt a harmadik pontot, az lehetővé teszi azt, hogy arra is rálássunk, hogy hogyan látjuk magunkat, hogy hogyan nézzük magunkat, mi alapján nézem magam abból a külső pontból. Milyen megfigyelési szempontjaim vannak, hogyan látok, és miként látok, és miként értelmezek akár onnan kívülről, magamat nézve.

Természetesen szeretném meglátni a gerendát a magam szemében? Szükséges a saját életutamat, történetemet föltárni, megismerni kívülről, rátekinteni. De akkor ezt szükséges lesz elmélyítenem, hogy a személyiségemen belül, például ott van a sebzett részem, ott van az indulatos és haragos részem, ott van például a bántalmazott részem, vagy az elhagyatott részem. A személyiségemen belül is fölismerek bizonyos részeket, mégpedig azért, mert amikor ítélek vagy cselekszem, akkor sokszor a személyiségnek bizonyos belső részei veszik át fölötte az irányítást.

Tehát akkor ott vagyok én, próbálom önmagamot megismerni. Hiszen én az önazonosságomban egy családnak a része vagyok, hatott rám az, ahogyan a szüleim bántak velem, a nagyszüleim, a családtörténetem. Ha tudni akarom, ki vagyok én, mit, miért és hogyan látok, mit, miért és hogyan érzek, akkor az elemi módon nem csak rólam, hanem mint egy családnak a tagjáról is kell beszélnem. Nem mindegy, hogy én mit gondolok és mit fogalmazok meg, mondok ki, hogy milyen a család. Milyenek voltak, és milyen keresztények, vagy milyen a katolikusok. Szembe kell nézni azzal is, hogy mi milyenek katolikusok vagyunk, mert az az önismeretnek elemi módja, hogy milyen a Jézushoz való kapcsolatom. Mennyire kötődöm hozzá, merem-e felvenni egy harmadik külső pontnak, hogy az ő tanításának szemszögéből nézzek magamra.

Itt hadd mondjak el egy megrendítő dokumentumfilm élményemet. Egy maffiózó, aki Amerikában tagja volt a maffia egy csoportjának, és ott nem akármilyen tagja volt, mert ő volt a verőember. Ez a verőember bekerült a börtönbe, és nagyon sok évet volt ott, és újból és újból őt megkörnyékezték. Azt mondták neki, hogy nagyon tudnák csökkenteni a büntetését, hogyha föladná azokat, akik az ő megbízói voltak. Magyarán szólva, hogy a bandatagokat nevezze meg, kik voltak. Ez az ember nagyon sok éven keresztül nem árulta el a bandának, ennek a csoportnak a tagjait. Az ember megtért a börtönbe, részben biblia és részben a lelkész segítségével. Azzal foglalkozott a börtön után, hogy középiskolákba ment, és fiataloknak beszélt olyan helyeken, ahol ők fenyegetésnek voltak kitéve, hogy bandáknak a tagjaivá legyenek, és nekik mondja azt el, hogy: „Képzeljétek el, hogy én sok éven keresztül azt mondtam, hogy én hűséges vagyok. Hűséges vagyok a bandavezérhez, hűséges vagyok a vezetőkhöz. A hűségem törvényesítette és elfogadhatóvá tette saját magam számára azt a

rengeteg gyilkosságot és embertelenséget, amit elkövettem. Ez a férfi azt mondta, hogy amikor már több mint tíz éve volt börtönben, és az élte a börtönéletet, akkor megfogalmazódott benne: „De hát lehet, hogy soha többet nem látom a feleségemet és a gyerekeimet.”, hogy egyszer csak a következő dilemma jelent meg benne. „Hogyan lehetséges az, hogy amire igazán vágyok, hogy láthassam megint a feleségemet és a gyerekeimet fölnőni, és hogy jó apjuk lehessenek. A feleségemhez és a családomhoz kötődő hűségemet, szeretetemet, megéljem, miközben ezt tartom az igazán számomra fontosnak, több mint tíz éve háttérbe helyezem a bandavezérnek és a vezetőknek, a klánnak fogadott hűségemmel szemben.” Volt egy pillanat, amikor megrendült. Megrendült attól, hogy éppen milyen megrendítő, hogy még egy ennyire sebzett emberi természet is rászorult arra, hogy a hűséggel törvényesítse az embertelenséget és a gyilkosságait. Egyszer csak ott fölismerte, hogy ezt azonnal abba kell hagynia, mert ez semmi más, mint a saját szemében a hatalmas gerendának a nem észrevétele. Hozott egy döntést, ez az ember megtért, és azóta, ahogy mondom nektek, veszélyeztetett személyekhez és csoportokhoz jár, hogy elmondja nekik, hogy nem egyszerűen csak hűségesnek érdemes lenni, hanem tudni, hogy kihez vagyok hűséges, melyik az külső pont, amihez mérem megam.

Ezért mi, akik itt vagyunk, joggal gondolunk arra, hogy milyen fölszabadító számunkra, és mennyire hálásak lehetünk érte, hogy mi Jézus Krisztushoz akarunk hűségesek, lenni. Ha föltámadna bennünk valamiféle összeütközés a hűségek között, akkor tudhatjuk, hogy kihez érdemes hűségesnek lenni. Azért, mert ez a hűségünk Jézus felé nagyban segíthet minket abban, hogy észrevegyük a szemünkben a gerendákat, amelyeket egyébként akár épp a sajátos hűségünk, az önismeretünk és annak sérültségei miatt nem veszünk észre.

A következő lépésünk az, hogy ezt a megfordított erkölcsi rendet csoport szinten törvényesíteni kell. Gondoljunk az '50-es évekre, a '60-as évekre! Hogyan fordították, hogyan fordítottuk, hogyan fordult meg az erkölcsi rend hazánkban, hogy az hogyan fordult meg sokaknál egyéni és csoport szinten? Hogyan válhatott az, hogy egy év, és tíz év, és húsz év, és harminc úgy, hogy azt természetessé tettük például a lopást? Azt mondtuk, ez így működik, ez így van, ez magától értetődő. Amikor természetessé tesszük az erkölcsi rend megfordulását, akkor már közös mértékben sem látjuk a saját szemünkben a gerendát.

Ha szeretnénk meglátni a szemünkben a gerendát, akkor érdemes volna kimondanunk azt a mondatot, hogy nincsen jogos embertelenség, nincsen igaz embertelenség, nincsen jó embertelenség, jogos embertelenség nem létezik. Amikor valaki azt gondolja, és ez alapján cselekszik, hogy „Megyek, már szedem is ki a te szemedből a gerendát. Az se baj, ha belepusztulsz.”, hogy nincs jogos embertelenség, hanem embertelenség van.

Ezért aztán olyan papokra lenne szükség, akik nem csak – most így mondom egyszerűen – a hívőket látják, hanem magukat is. Olyan orvosokra, akik nem csak a betegeket látják, hanem magukat is. Olyan tanárookra, akik nem csak a gyerekeket látják, hanem magukat is. De most mondom, ami fontosabb: Olyan katonákra van szükség, akik nem csak az ellenséget látják, hanem magukat is. Olyan rendőrökre van szükség, akik nem csak a rendbontókat látják, hanem magukat is. Olyan határőrökre van szükség, akik nem csak a határátlépőket látják, hanem magukat is. És főképpen olyan politikusokra van szükség, akik nem csak választókat látnak, hanem magukat is. Ezért a záró gondolatom így szól: Ezért aztán olyan keresztény emberekre lenne szükség, akik nem csak Istent látják, hanem magukat is.